

۱-۷- سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مدیریت ریسک نقدینگی

سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مدیریت ریسک نقدینگی در بانک گردشگری در راستای رعایت و اجرای بخشنامه‌های بانک مرکزی ج.ا.ا جهت جلوگیری از وقوع شرایط بحران تدوین شده است. بر این اساس موارد زیر در دستور کار قرار دارد:

- پرداخت بدهی‌ها و ایفای تعهدات به طور مستمر و به موقع،
- اجتناب از تامین مالی با هزینه‌های بالا،
- برگزاری کمیته دارایی و بدهی به منظور مدیریت دارایی‌ها و بدهی‌ها،
- استفاده از ابزارهای متنوع سنجش و پایش مدیریت ریسک نقدینگی،
- بررسی تمرکز بر منابع تامین مالی وجوه، به طور خاص سپرده‌ها،
- انجام آزمون بحران و تدوین سناریوهای مختلف،
- نقدینگی بهتر با استفاده از محاسبه نسبت‌های جدید مطابق با بازل ۳ (نسبت پوشش نقدینگی - LCR) و
- برنامه تداوم فعالیت نقدینگی.

۲-۷- واحدهای اجرایی مدیریت ریسک نقدینگی

مدیریت ریسک نقدینگی دارای یک واحد اجرایی در اداره ریسک و تطبیق است که برای تهیه گزارش‌های ادواری و همچنین انجام وظایف محوله با اداره‌های زیر در تعامل می‌باشد:

مدیریت امور مالی (اداره نظام های پرداخت- اداره حسابداری مالی - اداره حسابداری مدیریت)، اداره بانکداری سرمایه‌گذاری، معاونت بین الملل، امور اعتباری و مدیریت امور شعب.

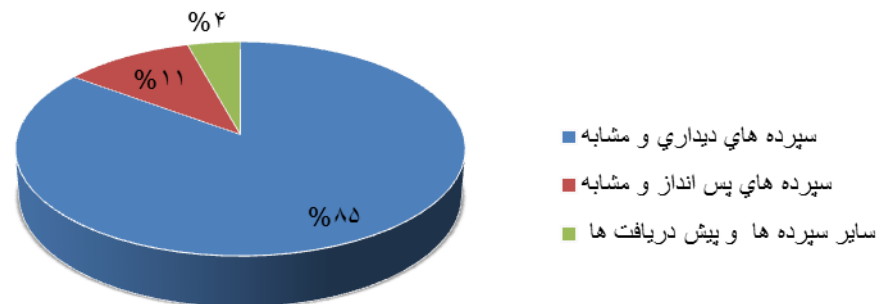
۳-۷- ترکیب، میزان و سررسید سپرده‌ها و نقاط تمرکز آن

(کلیه اعداد به میلیون ریال می‌باشد.)

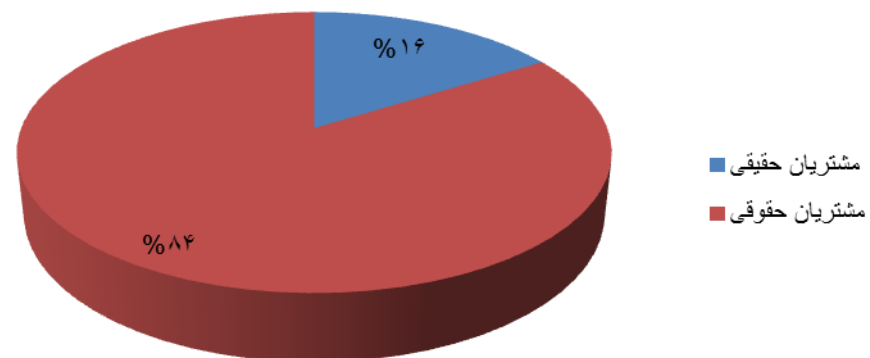
مانده	سپرده‌های مشتریان
۷۵۲,۶۲۲	مشتریان حقیقی
۳,۹۱۲,۷۶۸	مشتریان حقوقی
۴,۶۶۵,۳۹۰	مجموع سپرده‌های مشتریان

مانده	نوع سپرده
۳,۹۶۸,۹۴۵	سپرده‌های دیداری و مشابه
۴۹۵,۷۵۶	سپرده‌های پس‌انداز و مشابه
۲۰۰,۶۹۰	سایر سپرده‌ها و پیش‌دریافت‌ها
۴,۶۶۵,۳۹۰	مجموع سپرده‌های مشتریان

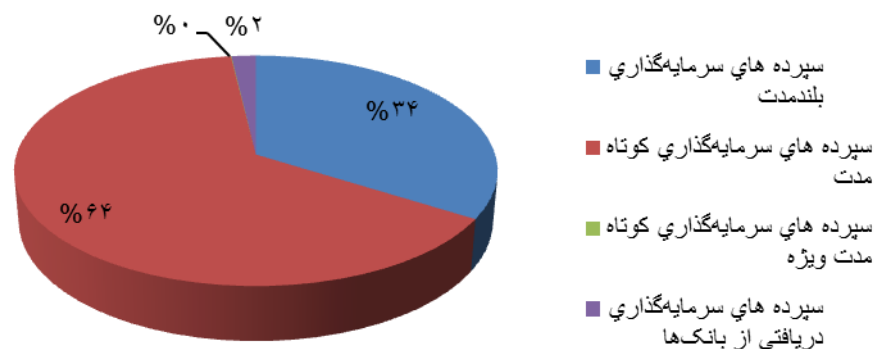
سپرده‌های مشتریان به تفکیک نوع سپرده

سپرده‌های مشتریان به تفکیک نوع مشتری

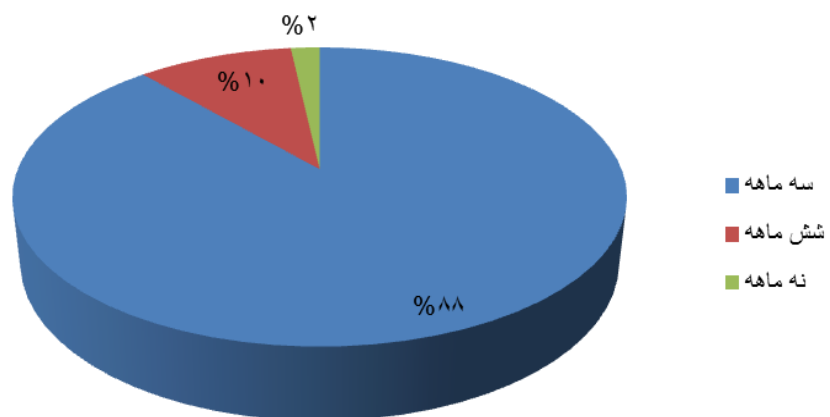

سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار

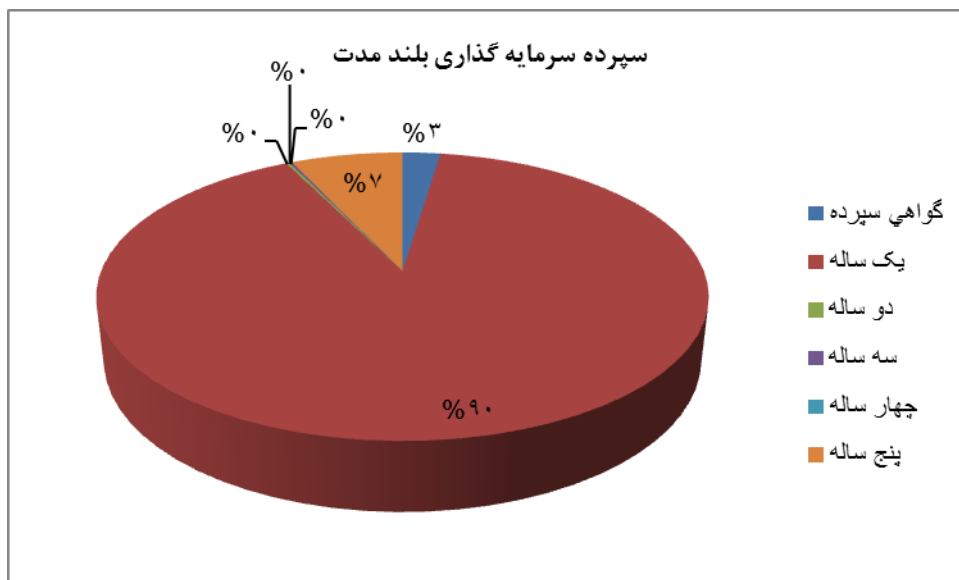

مانده	نوع سپرده
۵۵,۰۳۶,۲۲۴	سپرده های سرمایه‌گذاری بلندمدت
۱۰۴,۲۸۲,۰۵۸	سپرده های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت
۷۰,۹۷۶	سپرده های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت ویژه
۳,۰۲۴,۳۸۱	سپرده های سرمایه‌گذاری دریافتی از بانک‌ها
۱۶۲,۴۱۳,۶۴۰	مجموع سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار

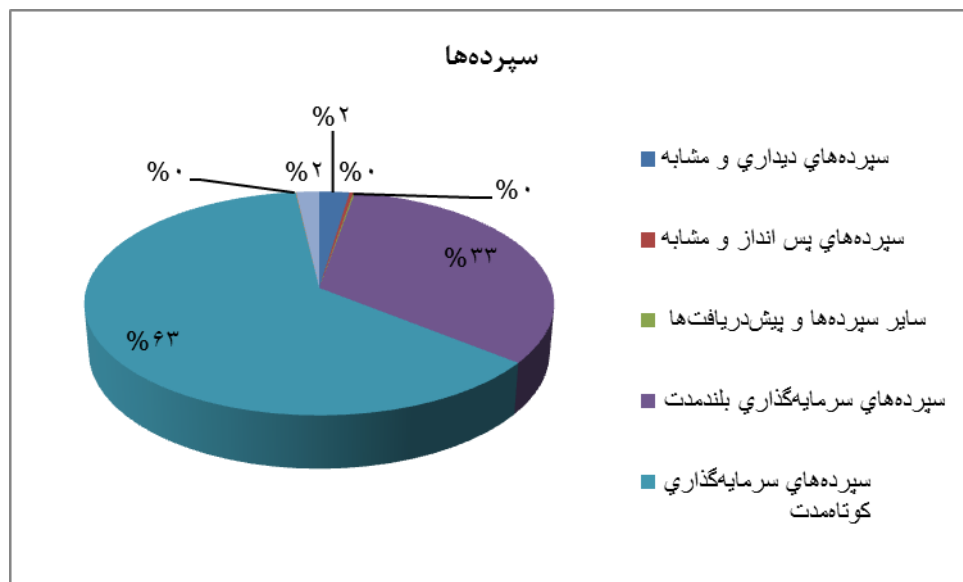
سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه

مانده	سپرده های کوتاه مدت ویژه
۶۲,۷۳۸	سپرده سه ماهه
۶,۹۴۹	سپرده شش ماهه
۱,۲۸۹	سپرده نه ماهه

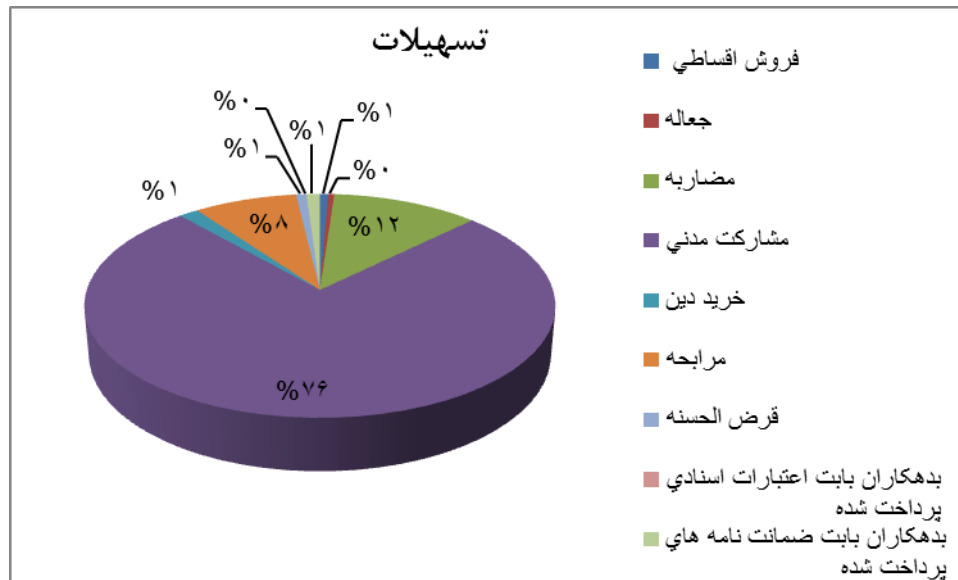
مانده	سپرده های بلند مدت
۱,۳۱۴,۲۳۰	گواهی سپرده
۴۹,۷۳۸,۶۸۰	سپرده یک ساله
۱۱۲,۶۲۴	سپرده دو ساله
۹۵,۲۱۴	سپرده سه ساله
۲,۱۴۳	سپرده چهار ساله
۳,۸۶۸,۵۴۹	سپرده پنج ساله

مانده	سپرده‌ها
۳,۹۶۸,۹۴۵	سپرده‌های دیداری و مشابه
۴۹۵,۷۵۶	سپرده‌های پس‌انداز و مشابه
۲۰۰,۶۹۰	سایر سپرده‌ها و پیش‌دریافت‌ها
۵۵,۰۳۶,۲۲۴	سپرده‌های سرمایه‌گذاری بلندمدت
۱۰۴,۲۸۲,۰۵۸	سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت
۷۰,۹۷۶	سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت ویژه
۳,۰۲۴,۳۸۱	سپرده‌های سرمایه‌گذاری دریافتی از بانک‌ها

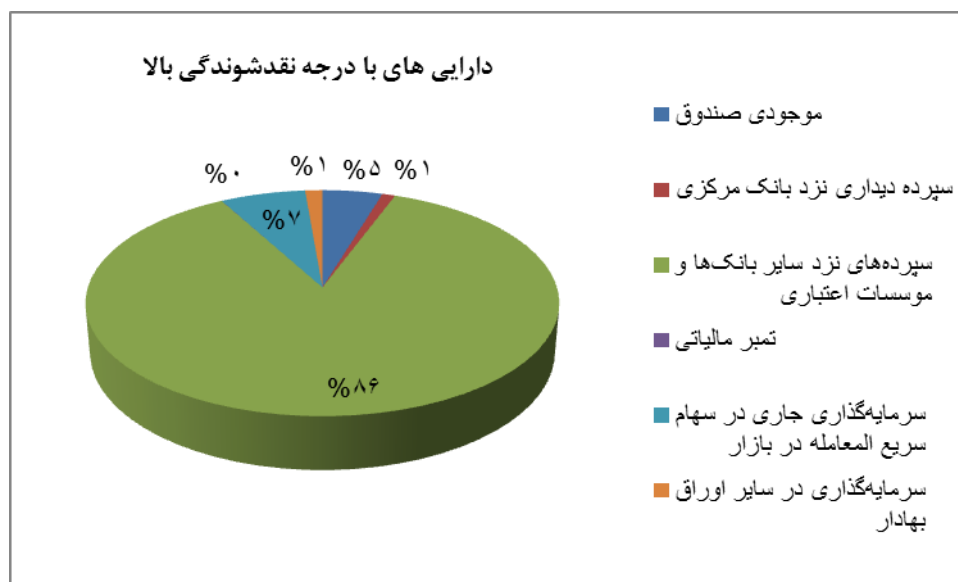
بدون سررسید مشخص	بالاتر از ۵ سال	۱ الی ۵ سال	بین ۳ ماه الی ۱ سال	بین ۱ الی ۳ ماه	کمتر از یک ماه	مبلغ دفتری	
۰	۰	۰	۰	۰	۴,۶۶۵,۳۹۰	۴,۶۶۵,۳۹۰	سپرده‌های مشتریان
۳۳	۰	۹,۱۲۳,۹۲۲	۴۳,۱۳۷,۹۰۴	۲,۸۴۴,۰۲۵	۱۰۷,۳۰۷,۷۵۶	۱۶۲,۴۱۳,۶۴۰	سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار

۴-۷- ترکیب، میزان و سررسید تسهیلات و سایر دارایی‌ها و به طور مشخص دارایی‌های با درجه نقدشوندگی بالا

مانده	نوع تسهیلات
۳۸۶,۷۵۳	فروش اقساطی
۲۷۳,۵۱۰	جعاله
۶,۷۹۴,۷۲۷	مضاربه
۴۴,۳۱۰,۲۰۷	مشارکت مدنی
۸۹۳,۷۷۳	خرید دین
۴,۷۵۵,۷۹۵	مرابحه
۴۷۹,۵۷۵	قرض الحسنه
۰	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۶۱۴,۴۹۳	بدهکاران بابت ضمانت نامه های پرداخت شده

بدون سررسید مشخص	بالاتر از ۵ سال	۱ الی ۵ سال	بین ۳ ماه الی ۱ سال	بین ۱ الی ۳ ماه	کمتر از یک ماه	مبلغ دفتری	
۱۱۲,۴۹۴	۸۳۲,۹۷۰	۱۲,۹۵۳,۷۹۱	۲۲,۱۸۳,۶۷۱	۹,۲۵۵,۷۵۵	۱۳,۱۷۰,۱۵۲	۵۸,۵۰۸,۸۳۳	تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی

مانده	دارایی های با درجه نقدشوندگی بالا
۴۵۴,۲۱۰	موجودی صندوق
۹۷,۸۳۶	سپرده دیداری نزد بانک مرکزی
۵,۷۵۷,۳۹۶	سپرده های نزد سایر بانک ها و موسسات اعتباری
۱,۴۵۷	تمبر مالیاتی
۶۴۴,۷۹۷	سرمایه گذاری جاری در سهام سریع معامله در بازار
۱۳۰,۰۰۰	سرمایه گذاری در سایر اوراق بهادار

۷-۵- میزان ورودی‌ها و تعهدات ریالی در دوره آتی

(مبالغ به میلیون ریال می‌باشد.)

میزان ورودی‌ها تا ۳ ماه آینده	مبلغ دفتری	
۶,۳۰۹,۴۴۲	۶,۳۰۹,۴۴۲	موجودی نقد
۵۱۰,۲۸۵	۱,۰۳۵,۶۹۴	مطالبات از بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری
۶۶,۴۳۶	۳,۵۲۴,۳۳۱	سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار
۱,۷۰۰,۰۰۰	۳,۵۰۱,۲۲۷	مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته
۲۲,۴۲۵,۹۰۷	۵۸,۵۰۸,۸۳۳	تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص غیردولتی
۱۰,۷۵۴,۹۳۵	۵۰,۶۳۹,۹۲۰	سایر حساب‌ها و اسناد دریافتی
۱۱,۲۷۸,۲۴۵	۱۷,۴۱۹,۲۴۰	سپرده قانونی

۶-۷- میزان ورودی‌ها و تعهدات به ارزش‌های عمده در دوره آتی

روپیه هند	یورو	دلار آمریکا	
(تا ۳ ماه آینده)	(تا ۳ ماه آینده)	(تا ۳ ماه آینده)	
	۵۵۱,۳۰۱	۱,۶۳۴,۴۲۰	موجودی نقد
۸,۰۱۷,۶۳۹	۹۹,۴۸۴	۳۷,۷۵۶	مطالبات از بانک‌ها و سایر موسسات اعتباری

۷-۷- برنامه تداوم فعالیت

ریسک نقدینگی در بانک گردشگری سررسید دارایی‌ها و بدهی‌ها را کنترل نموده و احتمال بروز مشکل در ایفای تعهدات کوتاه مدت بانک را مورد بررسی قرار می‌دهد، تا بانک همواره آمادگی لازم برای مقابله با بحران‌های پیش رو را داشته باشد.

در بانک گردشگری ترکیب دارایی‌ها و بدهی‌ها و همچنین هزینه‌ها و درآمدها به صورت هفتگی در اداره ریسک و تطبیق مورد بررسی قرار می‌گیرد و به مدیران ارشد گزارش داده می‌شود. بدین ترتیب مدیران ارشد برای تصمیم‌گیری می‌توانند دید خوبی نسبت به مسائل و مشکلات بانک داشته و بر این اساس اقدام به اتخاذ تصمیمات اساسی نمایند و سیاست‌های انقباضی و انبساطی را پیاده نمایند؛ که بدین ترتیب از احتمال بروز بحران‌های پیش رو جلوگیری می‌شود.

برای اداره بحران نقدینگی نیاز به تدوین برنامه‌های اقتضایی می‌باشد. این برنامه‌ها بر اساس سناریوهایی انجام می‌گیرد که مفروضاتی در خصوص میزان و ترکیب بدهی‌ها دارند؛ از جمله:

برآورد سطح متعارفی از میزان بدهی‌های سررسید شده قابل تمدید و رشد متعارف سپرده‌های جدید؛

برآورد میانگین موزون سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت دار بر اساس سررسید آن‌ها و تخمین میزان بازپرداخت سپرده‌های عندالمطالبه بر اساس روند گذشته.

۷-۸- برنامه مقابله با بحران

آزمون بحران (Stress Test) ابزاری مهم برای مدیریت ریسک محسوب می‌شود که در مورد پیامدهای نامطلوب و غیرمنتظره برخی ریسک‌ها به مدیریت بانک هشدار می‌دهد و در مورد این که برای تامین زیان‌های ناشی از تکانه‌های بزرگ چه میزان سرمایه لازم است، شاخصی ارائه می‌کند. در عین حال آزمون‌های بحران، سطوح مناسب سرمایه لازم را برای مقاومت بانک در برابر شرایط اقتصادی نامطلوب مشخص می‌کنند. آزمون بحران نقدینگی، یکی از روش‌های اصلی برای مدیریت ریسک نقدینگی است که هدف اصلی از اجرای آن ارزیابی میزان آمادگی بانک برای رویارویی با بحران‌های نقدینگی با شدت درجات متفاوت است.

یکی از مهم‌ترین رویکردها در این زمینه رویکرد تحلیل جریان نقد ضمنی (ICFA) است که به سناریوهای مربوط به برون‌رفت نقدینگی (در سمت بدهی‌ها) در کنار فروش آتشین دارایی‌های نقد (در سمت دارایی‌ها) می‌پردازد. کارشناسان اداره ریسک و تطبیق با استفاده از رویکرد یاد شده، حداکثر میزان برون‌رفت احتمالی سپرده‌ها را در قالب سه گروه سناریوی "تا حدودی بدبینانه"، "بدبینانه" و "بسیار بدبینانه" و نیز واکنش‌ها و درجه آمادگی بانک برای رویارویی با آن سناریوها را در ماه پیش رو در قالب گزارش آزمون بحران نقدینگی، مورد ارزیابی قرار می‌دهند.

۷-۹- روش سنجش ریسک نقدینگی

اندازه‌گیری ریسک نقدینگی به علت پویایی و غیر قابل پیش‌بینی بودن متغیرهای پایه‌ای که میزان زیان را نشان می‌دهد می‌تواند چالش برانگیز باشد. دو رویکرد مهم در اندازه‌گیری ریسک نقدینگی عبارتند از: نسبت‌های نقدینگی و شکاف جریان‌های نقدی. نسبت‌های نقدینگی تصویری از موقعیت نقدینگی بانک را با اندازه‌گیری اقلام ترازنامه و صورت سود نشان می‌دهد، (نسبت وام

به سپرده، نسبت پوشش نوسان، نسبت آمادگی برای هجوم سپرده گذاران، نسبت بدهی‌های ناپایدار، نسبت وضعیت نقدینگی) که برای حفظ سطح مناسبی از دارایی‌ها و جلوگیری از زیان ناشی از آن کاربرد دارد. و گزارش هایی در این خصوص در بازه های زمانی هفتگی تهیه می شود و به استحضار مدیریت ارشد بانک و کمیته عالی مدیریت ریسک رسانده می شود.

رویکرد تجزیه و تحلیل شکاف (GAP Analysis) با دو نوع گزارش شکاف ایستا و شکاف پویا، کسری و یا مازاد منابع را در مقاطع مختلف زمانی شناسایی می کند. کسری‌های پیش‌بینی شده (شکاف منفی) از طریق منابع ارزان قیمت تامین مالی می‌شود، و از طریق مدیریت موثر مازاد منابع (شکاف مثبت) می‌توان سودآوری بانک را تضمین نمود.

۷-۱۰- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک نقدینگی

ارائه اطلاعات در خصوص شاخص‌های ریسک نقدینگی جهت مقایسه ارزش آن‌ها با حدود مقرر به صورت دوره‌ای،

تصمیم‌گیری در خصوص مدیریت موثر منابع و مصارف،

ارائه اطلاعات جهت ارزیابی روند نقدینگی در سطح کل بانک

ارائه اطلاعات در خصوص ترکیب بدهی‌ها به طور کلی و در مورد سپرده‌گذاران عمده به تفصیل،

آزمون بحران بر پایه سناریو و تجزیه و تحلیل آن، نقش کلیدی را در مدیریت ریسک نقدینگی ایفا می‌کند.